

Ari Koponen ps

Kirjallinen kysymys oppivelvollisuuden uudistuksen aikataulusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan sivistysvaliokunta sai valmiiksi mietintönsä hallituksen esityksestä oppivelvollisuuden laajentamisesta ja toisen asteen maksuttomuudesta (HE 173/2020 vp). Valiokunta päätti kuitenkin vastoin asiantuntijalausuntoja puoltaa hallituksen esitystä. Etenkin uudistuksen aikataulu on herättänyt ihmetystä.

Hallitusohjelmaan on heti johdannon jälkeen merkitty lupaus kansalaisille tietopohjaisesta politiikasta, jossa laadukas lainvalmistelu on keskeisessä roolissa politiikan uskottavuuden ja legitimitetin näkökulmasta. Hallitusohjelmassa "sitoudutaan tietopohjaisen politiikan tekoon sekä systemaattiseen vaikutusarviointiin kaikessa lainvalmistelussa". Uudistuksesta ei ole kuitenkaan saatavilla tutkittua tietoa. Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämän seurantaryhmän jäsenistä 28 38:sta toivoikin lisää aikaa oppivelvollisuuden laajentamisen paremmalle valmistelulle. Toimeenpanoa suositeltiin lykättävän vuodella, jotta koulutuksen järjestäjillä olisi riittävästi aikaa varautua uudistukseen. Asiantuntijoiden mukaan ehdotetussa muodossa oppivelvollisuuden laajennus saattaa johtaa koulutusleikkauksiin sekä heikentää koulutuksen saavutettavuutta. Lisäksi uudistuksesta aiheutuvat kustannukset on alimitoitettu reilusti. Asiantuntijakuulemisissa tuotiin esiin myös näkemyksiä, jossa kannatettiin oppivelvollisuuden pidentämisen sijaan voimavarojen suuntaamista opetuksen laadun kehittämiseen. Valiokunnassa kuulluista asiantuntijoista lähes kaikki kritisoivat massiivisen uudistuksen aikataulua. Asiantuntijoiden suositukset jätettiin kuitenkin huomiotta ja oppivelvollisuuden laajentaminen hyväksyttiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miksi opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämän seurantaryhmän sekä suurimman osan sivistysvaliokunnassa kuultujen asiantuntijoiden antamat suositukset oppivelvollisuuden laajentamisen kireään aikatauluun liittyen jätettiin huomiotta?

Helsingissä 21.12.2020

Ari Koponen ps